

Egyházi krónika 1988—1989

1988

- január 8.** II. János Pál pápa püspökké nevezte ki Huzsvár Lászlót (Jugoszlávia, Nagybecskerek)
- január 9.** A Vatikáni Rádió közzétette az egyház központi statisztikai hivatalának adatait: a katolikusok száma világviszonylatban növekedett, Európában csökkent.
- január 20.** A Kossuth adó műsorában Rapcsányi László szerkesztésében új, félórás információs sorozat indult: Vallások Világhíradója címmel.
- február 2.** Miklós Imre, az ÁEH elnöke Bécsben sajtótájékoztatót tartott az állam és az egyházak kapcsolatáról. Elmondta: a II. világháborúig fennállott valamennyi szerzetesrend működésének engedélyezéséről nincs szó. Nem merült fel annak szükségessége, hogy a magyar kormány rendes diplomáciai kapcsolatot létesítsen a Vatikánnal. Újságírók felvetették Mindszenty bíboros rehabilitációjának kérdését. Az államtitkár kijelentette: erről nincs szó, Mindszenty bíboros politikai tevékenységének megítélésében nincs változás.
- február 29.—március 2.** között Egyháztörténeti konferenciát tartottak a budapesti ELTE-n Pázmány Péter emlékezetére. A tanácskozást Paskai László bíboros és Fülöp József rektor nyitotta meg.
- március 14.** Grósz Károly, a Minisztertanács elnöke a magyarországi egyházak vezetőivel találkozott. Elsőként dr. Paskai László prímás, érsek szólalt fel. Szót kért dr. Szendi József püspök is. Olyan új megegyezést sürgetett az állam és az egyház között, amely méltó egy demokratikus jogállamhoz. Kérte az 1950-ben megszüntetett szerzetesrendek rehabilitálását és a hitoktatás szabadságát, valamint azt, hogy szabadon foglalkozhassék az egyház az ifjúsággal, s alakíthasson vallásos egyesületeket.
- március 28.** Az MKPK és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa által kinevezett két munkabizottság kialakította a Miatyánk és az Apostoli Hitvallás egységes szövegtervezetét.
- március 30.** Elhunyt Timkó Imre hajdúdorogi görög szertartású megyéspüspök.
- április 3—9.** között, húsvét hetében Puchbergben tartották a magyar Pax Romana 30. kongresszusát, több magyarországi előadóval. A tanácskozás témája: az ifjúság jövője — a jövő ifjúsága.
- április 11.** Az eisenstadti egyházmegyei bíróság befejezte Batthyány Strattmann László hősiességére vonatkozó tanúkihallgatásokat. A teljes peranyagot Rómába terjesztik fel a Szenttéavatási Kongregációhoz.
- április 12.** A magyar ciszterciek dallasi apátságának új apátja Farkasfalvy Dénes lett.
- április 19.** Megkezdődött a Szent Jobb ereklye jubileumi országjárása. Az első ünnepséget Esztergomban tartották. A Szent Jobb jelenlétében minden püspökség ünnepséget rendezett a nyár folyamán.
- április 22.** Bányász Rezső tájékoztatása szerint a katonai szolgálat megtagadása miatt börtönbüntetésüket töltők közül 146-an a Jehova tanúi nevű szekta tagjai, hatan katolikusok.
- május 2.** Az Országos Béketanács elnöksége az egyházak békemunkájával foglalkozott. Hangoztatták, hogy minél több fiatal papot kell megnyerni a mozgalomnak.
- május 16.** Gyulay Endre szeged-csanádi püspök a Magyar Nemzetben közölt olvasólevelében *Ne bántsát a magyart* címmel az abortusz ellen írt.
- május 17.** A kijevei Rusz megkeresztelkedésének 1000. évfordulóján a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa rendezésében ünnepi megemlékezést tartottak a Ráday Kollégiumban. A jubileum kapcsán nyilatkozatot is adtak ki.

- május 29.** II. János Pál pápa ünnepélyes szentmisében jelentette be, hogy 25 új bíborost kreál, köztük Paskai László esztergomi érsek, prímást is.
- június 21–22.** A Magyar Tudományos Akadémia a jubileum alkalmából tudományos ülészakot rendezett Szent István és kora címmel. Glatz Ferenc zárszavában szorgalmazta az egyházi történetírás újjáteremtésének szükségességét.
- június 24.** II. János Pál pápa ausztriai látogatása során Burgenlandot is fölkereste. Darázsfalván (Trausdorf) több tízezer magyar hívő vett részt a pápai szentmisén.
- június 28.** II. János Pál pápa bíborossá kreálta Paskai László esztergomi érseket.
- július 9.** A Népszabadság kerekasztal-beszélgetést közölt Miklós Imre államtitkárral *Növekszik-e a vallás befolyása Magyarországon?* címmel. Az államtitkár a magyar egyházpolitikában nem tart szükségesnek reformot, mivel „az egyházpolitikában az előző harminc évben jó döntések, párhatározatok, kormánydöntések születtek”. Bejelenti, hogy 1990-re elkészül a lelkiismereti szabadságra és a vallás szabad gyakorlására vonatkozó törvény, és folynak a tárgyalások az alternatív katonai szolgálat bevezetéséről. „A marxisták vallásról alkotott nézetei is változtak.” „A vallást és a vallásos embereket már nem tekintjük eleve politikai ellenségnek.”
- július 13.** Gyulay Endre szeged-csanádi megyéspüspök *Megértően és türelmesen* címmel cikket közölt a Magyar Hírlapban. Szent Sebestyén módjára a mi egyházunkat is halálra ítélték az elmúlt évtizedekben — írja a püspök —, de túlélte ezt a korszakot, s most újra a társadalom szolgálatára jelentkezik. Hatékony működéséhez azonban garanciákra van szüksége.
- július 17.** Miklós Imre államtitkár Esztergomban részt vett Paskai László első bíborosi miséjén, és köszönti őt a püspöki kar jelenlétében az ezt követő fogadáson. Megjegyzi, hogy egyes vezető egyházi személyiségek, köztük püspökök is olyan kívánságokkal állnak elő, olyan kérdéseket tesznek fel, amelyeket nem szabad föltenni, mert ezzel rontják a jó viszonyt az egyház és az állam között. (A figyelmeztetés nyilvánvalóan Szendi József 1988-as parlamenti beszédére és Gyulay Endre július 13-i cikkére vonatkozik. A szerk.)
- augusztus 19.** Cserháti József pécsi püspök, az MKPK titkára sajtókonferencián bejelentette, hogy az egyház hatékonyabbá kívánja tenni szociális tevékenységét. A jezsuiták és a ciszterciek tanulmányi házat nyithattak, a hitoktatásban csökkenteni fogják a megszorító intézkedéseket — mindez annak jele, hogy az egyház tevékenységét gátló tényezők folyamatosan csökkennek.
- augusztus 20.** A Bazilika előtti téren mintegy 100 000 ember jelenlétében tartották az ünnepi szentmisét Szent István tiszteletére, a jubileumi év fénypontjaként. A mise keretében jelentette be Paskai László bíboros prímás, Colassuonno c. érsek, s a számos külföldi vendég jelenlétében, hogy II. János Pál pápát a magyar kormánnyal együtt meghívta Magyarországra. II. János Pál pápa Szent István halálának 950. évfordulója alkalmából levélben fordult a magyar katolikusokhoz.
- augusztus 28.** Dankó László kalocsai érsek elnöklete alatt megalakult a Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközössége (METEM). Elnöke Gábor Asztrik O. Praem., titkára Horváth Tibor SJ (Toronto). Céljuk az egyháztörténeti kutatások koordinálása és támogatása.
- szeptember 1-jéig** 5000 erdélyi menekült részesült katolikus egyházi segélyben, összesen mintegy 6 millió forint értékben, Gyulay Endre szeged-csanádi püspök, a menekültek gondozásával megbízott püspök-referens közlése szerint.
- szeptember 14.** Paskai László bíboros levelet intézett Lord Henry Plumbhoz, az Európa Parlament elnökéhez, közbenjárását kérve a romániai falurombolások megakadályozásában.

- szeptember 24.** Paskai László bíboros az érsekség őszi körlevelében bejelentette, hogy egyházmegyei zsinatot hív össze, később meghatározandó időben.
- szeptember 30.** Mintegy harminc pap kezdeményezésére már két éve létrejött a Magyar Papi Egység. Több főpásztor már korábban üdvözölte a papok testvéri közösségeinek szerveződését, a papi egység előmozdítását, s hivatalosan is állást foglalt az Unio Cleri megalakulása, megalapítása, illetve újjászervezése mellett az őszi konferencián. Az Unio Cleri Apostolica világszövetségén a hazai mozgalom, a Magyar Papi Egység nevében Lukács László hivatalosan is bejelentette az Unio Clerihez való csatlakozásunkat.
- október 2.** Gyulay Endre, az ifjúsági pasztorációval megbízott püspök-referens vezetésével az ifjúsági pasztoráció segítésére ifjúsági vezetőképző tanfolyamot indítottak. A három évre tervezett kurzus résztvevőinek évente négy hétvégén tartanak foglalkozást az ország négy pontján, nyáron pedig egyhetes vezetőképző tábort. A tanfolyamon az év során 220-an vettek részt.
- október 5.** Magyar nemzeti zarándoklatot tartottak Rómában a Szent István év alkalmából, több ezer hazai és sok száz külföldi magyar részvételével. Negyven éve először ünnepeltek együtt a hazai és az emigrációban élő hívek.
- október 12.** A Magyar Nemzetben Keleti György ezredes, a HM sajtóosztályának vezetője nyilatkozott arról, „miként gyakorolják vallásukat a sorkatonai szolgálatot teljesítők”. „A hadseregen belül a materialista nézeteket terjesztjük”, mondta, a kispapok civil ruhában részt vehetnek az istentiszteleten.
- október 12.** Megalakult a Magyar Cserkész Szövetség. Hónapokig elhúzódó viták indultak, vajon eredeti célkitűzései szerint vallásos jellegű szövetség legyen-e, vagy pedig csupán humanitárius eszmékre támaszkodjék. Az utóbbi nézet képviselői végül önálló egyesületet hoztak létre Magyar Cserkészcsapatok Szövetsége elnevezéssel, a Hazafias Népfront irányítása alatt.
- október 11–17.** Miklós Imre államtitkár a Vatikánban tárgyalta, új segédpüspökök kinevezéséről, a vallásszabadságról, a kisebbségekről, a pápalátogatásról.
- október 20.** Az országban az év során összesen 37 papot szenteltek.
- november 8.** A szeged-csanádi egyházmegyei körlevelek IV. száma közölte Grósz Károly miniszterelnök július 11-én kelt válaszát az egyházak vezetőinek március 14-i tanácskozásán fölvetett kérdéseire. Paskai Lászlónak: Egyetértünk azzal, hogy „az állam és az egyház kapcsolatát meghatározó szabályozó rendszert át kell gondolni, és a korlátozás helyett a szabályozás erősítése a célravezető.” Gyulay Endrének: „Hazánkban az állampolgárok egyenlő jogokat élveznek, a vallásuk miatti hátrányos megkülönböztetést a törvény szigorúan bünteti. A Magyar Néphadsereg új szolgálati szabályzata értelmében a sorkatonai szolgálatot teljesítők — eltávozás idején — polgári öltözetben vallásos összejöveteleken részt vehetnek. Az egyházkormányzói köriratok sokszorosításához a jövőben nem kell állami engedély.” Szendi Józsefnek: „Az 1951-ben feloszlott szerzetesrendek rehabilitálása, illetve működésük újraengedélyezése a közeljövőben megoldásra váró kérdések között nem szerepel... Országosan és nemzetközileg is közismert tény, hogy az egyházak hazánkban évtizedek óta törvényes keretek között a templomon kívül is szabadon működhetnek. A további intézkedések közül: A plébánia épületében történő templomi hitoktatás végzéséhez ezután csupán az illetékes megyéspüspök engedélye szükséges. Lehetővé tesszük a katolikus egyház keretén belül egy tanulmányi ház létrehozását, ahol a volt ciszterci rendtagok segíthetik a katolikus papok képzését.”
- november 15.** A Magyar Hírlap beszélgetést közölt Magyar Ferencsel, az Új Ember felelős szerkesztőjével. „Az 1950-ben megkötött egyezmény óta a magyar katoliciz-

- mus kompromisszumok és kis lépések révén kereste ... a túlélés lehetőségét. Sokan úgy vélik, megalkudtunk, és ezért bírálják az egyházi vezetést. A kritika sok tekintetben jogos, de a kompromisszumok többsége történelmi szükségszerűségnek bizonyult.”
- november 15.** Az MKPK és az Ökumenikus Tanács Közös Bizottsága ülést tartott. Szorgalmazták a Miatyánk és a Hiszekegy közös, ökumenikus fordításának bevezetését.
- november 24.** A Jurta Színház Mindszenty-estet rendezett, műsorukat többször megismételték.
- november 25.** K. Harcsev, a szovjet vallásügyi tanács elnöke Londonban kijelentette, hogy „a Szovjetunió nem ateista állam”. „Amikor történelmünk során az egyház ellen harcoltunk és templomokat zártunk be, valamint más adminisztratív intézkedéseket fogantatosítottunk az egyházak ellen, akkor ez éppúgy a marxizmus meghamisítása volt, mint a sztálini személyi kultusz.”
- december 3.** Megalakult a Márton Áron Társaság, azzal a céllal, hogy katolikus szellemben vegyen részt a közéletben.
- december** Megalakult a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Boeselager Csilla vezetésével. Eddig 6,5 millió német márka értékű orvosi műszert osztottak szét a kórházak között.
- december 9.** Második alkalommal találkozott a római katolikus egyház és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa küldöttsége.
- december 9.** Cserháti József pécsi püspök a Magyar Nemzetben írt cikkében kijelentette, hogy „nem lehet az életet ott folytatni, ahol tegnap, azaz negyven esztendővel ezelőtt abbahagytuk. Reformot semmiképpen sem lehet úgy elképzelni, hogy mindent vissza kívánunk állítani, a régi birtoklásokat, az intézményeket, a szokásjogokat ... Nem szorulunk többé a templom falai mögé, egyszerre megnyílt előttünk a társadalom egésze”.
- december 17.** A Képes 7 magazinban Miklós Imrével beszélgettek. A beszélgetés az elmúlt időben gyakran ismételt ténymegállapításból indult ki, hogy az utóbbi években megnövekedett a vallások iránti érdeklődés. Miklós Imre leszögezte: „A magyar egyházpolitikában nem indokolt új korszak nyitányáról beszélni, de számos jelentős változásra megérett a helyzet. Továbbfejlesztésről van szó ... Egyházpolitikánk alapelve nem igényel változtatást ... Megújításra szorulnak viszont közös társadalmi céljaink megvalósításának formái ... Minden szinten és következetesen fel kell hagyni a kicsinyes gyámkodás még meglévő maradványaival.” A szerzetesrendeket illetően az államtitkár szerint „nem megalapozott a régi struktúrák visszaállítását szorgalmazni.” Az egyesületi törvény alapján majd kibontakozó ifjúsági szerveződések szervezeti részei lesznek az egyházi indíttatású ifjúsági egyesületek, szervezetek. Kijelentése szerint a készülődő új vallásügyi törvénynek „nem a korlátozás, hanem a szabályozás a feladata”.
- december 21.** A magyar parlament nyilatkozatában üdvözölte II. János Pál pápának újévi békenyilatkozatát a nemzeti kisebbségek jogainak védelmében.
- december 22.** Megalakult a Szamaritánus, szenvedélybetegeket mentő egyesület, alkohol-, drog-fogyasztók megmentésére, utógondozására. A szervezet az egyházhoz tartozik, de világi jellegű, s felügyeletét a Szociális és Egészségügyi Minisztérium látja el.
- december 23.** Az esztergomi kórházban Paskai László szentmisét mutatott be. Karácsony alkalmából az ország több kórházában mondtak szentmisét, negyven év óta először. A kórházakban ezután egyre több tényleges lehetőség nyílik istentisztelet végzésére.

- december 30.** II. János Pál Dr. Dékány Vilmost és Dr. Várszegi Asztrikot esztergomi segédpüspökké, Dr. Takács Nándort székesfehérvári, Mayer Mihályt pécsi, Ács Istvánt egri segédpüspökké nevezte ki.
- december 30. — január 4.** között Párizsban rendezte meg a taizéi ökumenikus közösség az európai fiatalok találkozóját. Ezen minden korábnál több, 1500 magyar fiatal vett részt.

1989

- január 14.** A Magyar Nemzet közölte a művelődési miniszter és a katolikus gimnáziumokat fenntartó szervezetek előjáróinak levélváltását. A szerzetes előjárók méltányossági megfontolásokra hivatkozva kérték az egyházi iskolák megfelelő állami támogatását. A miniszter a kérést nem tartotta teljesíthetőnek.
- január 16.** A katolikus, református, evangélikus és unitárius egyház felhívással fordult Európa keresztényeihez a romániai nemzetiségek ügyében.
- január 21.** A Magyar Nemzet Balogh Margit cikkét közölte az egyesületek 1946 nyarán történt felszámolásáról. Az Új Ember korabeli híradása összesen 1513 katolikus egyesület azonnali megszüntetéséről tudósít.
- február 2.** A Magyar Demokrata Fórum állásfoglalásában sürgette a diplomáciai kapcsolatok felvételét a Vatikánnal. Kovács László külügyminiszter-helyettes válaszul utalt rá, hogy a diplomáciai viszony a szövetséges ellenőrző bizottság döntése alapján, az apostoli nuncius kiutasítása nyomán szakadt meg 1945 áprilisában.
- február 3—4.** A hazánkban is működő megújulási mozgalmak találkozót rendeztek Budapesten, a Magyar Papi Egység rendezésében. Ezen kilenc mozgalom képviselői, a magyar püspöki kar, és mintegy 40 pap vett részt. Az első napon elméleti előadások hangzottak el, a második napon mutatkoztak be az egyes mozgalmak: a Regnum Marianum, a Karizmatikus Megújulás, a Focolare, az Újkatekumenátus Útja, a Ferences Család, a Taizéi Közösség, a Hit és Fény, a Házasság Hétvége és a Comunione e Liberazione.
- február 8.** Kulcsár Kálmán igazságügyminiszter egy külföldi újságíróknak adott interjújában kijelentette: elképzelhető, hogy az ÁEH feladatait a jövőben a Művelődési Minisztérium veszi át.
- február 11.** Az esztergomi bazilikában fölszentelték az új segédpüspököket.
- február 12.** A Mai Nap című napilapnak adott interjújában Szennay András pannonhalmi főpát a magyarországi szerzetesrendek feloszlásáról beszélt. „A rehabilitációt egyetlen módon tudom elképzelni: az összes Magyarországon működő szerzetesrendnek elvben történő visszaállításával.”
- február 21.** Hivatalosan is megalakult a II. Rákóczi Ferenc Katolikus Népfőiskolai Szövetség.
- február 27.** Az Állami Egyházügyi Hivatal munkatársa a Magyar Nemzetnek úgy nyilatkozott, hogy a kórházakban való istentisztelet bevezetése az egyes egyházak és az egészségügyi intézmények megállapodásától függ.
- március 1.** Dr. Szennay András pannonhalmi főpát ismét közvetlen egyházkormányzata alá vette a 16 plébániából álló egyházmegyéje irányítását.
- március 1.** Az MSZMP KB társadalompolitikai bizottsága Berecz János elnökletével ülést tartott, amelyen megvitatta a pártnak az egyházakhoz, az állami egyházpolitikához, a hívőkhöz és a vallásos nézetekhez való viszonyát.
- március 7.** Dr. Borovi József, a Pázmány Péter Hittudományi Akadémia ny. tanára a Magyar Nemzetben írt cikkében *A magyar—vatikáni viszony rendezésre vár* címmel

- nemzetközi jogi és történeti szempontból mutatja be hazánk és a Szentszék közti viszony alakulását.
- március 7—8.** A püspöki kar tavaszi ülésén Paskai László bíboros primás bejelentette, hogy a pápalátogatásra előreláthatóan 1991 őszén kerül sor. A püspöki kar megvitatta a szerzetesrendek működésének újraindítását. A lelkipásztori feladatok kidolgozására és koordinálására felállították az Országos Lelkipásztori Intézetet.
- március 9.** „Rehabilitálják-e Mindszenty Józsefet?“, tette föl a kérdést a Tér-Kép című független hetilap. Paskai László bíboros primás nem kívánt állást foglalni a kérdésben, mert még korainak ítélte. Akkor nyilatkozik majd, „ha az ügy végére pont került”. Horváth Miklós irodaigazgató szerint viszont egyre többen levélben sürgetik a Mindszenty-kérdés rendezését.
- március 15.** Várszegi Asztrik segédpüspök a Magyar Hírlapnak adott nyilatkozatában elmondta: „A legutóbbi idők történelmi és társadalmi körülményei is megosztották a papságot. Ezek közé tartozott például az 1950-ben mesterségesen létrehozott, fölülről irányított békepapi mozgalom.” A Mindszenty ügyvel kapcsolatban ezt válaszolta: „Itt lenne az ideje, hogy személyéhez is történeti hűséggel és a tudomány tárgyilagosságával közeledjünk.”
- március 27—április 1.** A németországi Reichenauban tartották meg a 31. magyar Pax Romana kongresszust *Földindulás Magyarországon?* címmel, számos hazai és külföldi magyar résztvevővel.
- április 22.** Az Osservatore Romano is közölte a hírt, hogy a budapesti rádió teljes egészében közvetítette Mindszenty József hercegprimás 1956. november 3-án elhangzott rádióbeszédét. Megjelent a História 1988. 6. számában.
- április 5.** Az MSZMP PB megtárgyalta az egyházpolitika fejlesztésével összefüggő elveket. Sarkadi Nagy Barna elnökhelyettes sajtóbeszámolón elmondta: a lelkiismereti szabadság nélkül nem képzelhető el jogállam. Közölte, hogy a készülő törvény kizárólagos egyházi belügynek tekinti majd bármilyen szerzetesrend alapítását. Major László szóvivő nyilatkozata szerint abban még nincs egységes álláspont, hogy az MSZMP tagja csatlakozhat-e valamilyen vallási közösséghez. Mindszentyvel kapcsolatban Sarkadi Nagy Barna így fogalmazott: „szándékosan kerülöm a rehabilitáció kifejezést, mert az a büntetlenséget jelenti és prejudikációt tartalmaz. Higgadtan kell megvizsgálni ezeket az ügyeket...”
- április 11.** A Magyar Tudományos Akadémia elnökségi ülése elfogadta azt a javaslatot, hogy az egyházi felsőoktatás és gyűjteményi intézmények kutatóhelyi státust és anyagi támogatást kapjanak.
- április 12.** Takács Nándor segédpüspök vezetésével első alkalommal gyűltek össze az 1950-ben működésüktől megfosztott szerzetesrendek előljárói, hogy megtanácskozzák az újjászerveződés lehetőségeit és feladatait.
- április 28.** Megjelent az Igen című katolikus ifjúsági lap első száma.
- április 28—május 1.** Pécssett Roger Schutz és a taizéi ökumenikus szerzetesközösség imatatalkozózt rendezett mintegy húsz ezer hazai és külföldi fiatal részvételével.
- április 30.** A Minisztertanács saját kérésére, nyugállományba vonulása miatt, felmentette tisztségéből Miklós Imrét, az Állami Egyházügyi Hivatal elnökét.
- május 2—4.** A katolikus felnőttképzés európai szövetsége (FEECA) Leányfalun rendezte tanácskozását.
- május 4.** A Magyar Nemzet közzétette a készülő új vallásügyi törvény irányelveit, amelyeket társadalmi vitára bocsátanak.
- május 5—6.** A Magyar Demokrata Fórum Apor Vilmos győri püspök emlékezetére ülést rendezett Gyulán.

- május 10.** Németh Miklós miniszterelnök a parlamentben javaslatot terjesztett elő az Állami Egyházi Hivatal megszüntetésére.
- május 16.** A Szentatya Péntes János horgosi plébánost nevezte ki szabadkai püspökké.
- június 1.** Az Állami Egyházi Hivatal törvényesen elismert felekezetnek nyilvánította a mormon felekezetet.
- június 5.** A Minisztertanács elfogadta a lelkiismereti és vallásszabadságról szóló törvény tervezetét.
- június 5.** Egyhetes magyarországi látogatása befejeztével elutazott Colassuonno érsek, apostoli nuncius.
- június 6–8.** Ülészett a Magyar Püspöki Kar. Bejelentették, hogy az egyháznak a békét szolgáló tevékenységét a jövőben a Justitia et Pax bizottsággal együttműködve végzik. A szerzetesrendek újjászervezése megindult, eddig 39 szerzetesközösség jelentkezett.
- június 7.** A Püspöki Kar az 1956-os események áldozatainak június 16-i temetésével kapcsolatban levelet adott ki.
- június 9.** Raft Miklós államtitkár a Magyar Hírlapnak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy az Állami Egyházi Hivatal jogutód nélkül fog megszűnni.
- június 9.** A Szent István Társulat kiadta Mindszenty József emlékiratait.
- június 12.** Az MTI jelentése szerint a Művelődési Minisztérium az új tanévre nem írja elő a vallásoktatásra történő iskolai beiratkozást.
- június 12.** Az Egészségügyi Minisztérium szociális osztályának főmunkatársa a Magyar Hírlapnak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy ezután ismét lehetőség nyílik a közös vallásgyakorlásra a kórházakban. A kórházi betegek lelkipásztori ellátásáról a minisztérium körlevelet ad ki.
- június 12.** A magyarországi egyházak az 1956-os események áldozatainak temetésével kapcsolatban közös nyilatkozatot adtak ki.
- június 14.** A Magyar Hírlap közölte a honvédelmi törvény módosítási javaslatát, amely lehetővé teszi a fegyver nélküli katonai, illetve polgári szolgálatot.
- június 16.** Kalkuttai Teréz anya Budapestre érkezett, hogy négy nővérrel megalapítsa a Szeretet Misszionáriusainak első magyarországi rendházát. A nővérek a legszegegyebbek szolgálatára szentelik életüket.
- június 26.** A Minisztertanács a Művelődési Minisztérium feladatai közé sorolta az egyházak, felekezetek, vallási közösségek működésével összefüggő állami feladatokat.
- június 26.** Az Elnöki Tanács határozatot hozott az Állami Egyházi Hivatal megszüntetéséről. A jogutód nélkül megszűnt intézmény helyett június 30-án megalakult az Országos Vallásügyi Tanács. E konzultatív szerv elnöke a miniszterelnök, titkára a művelődési miniszter, tagjai az egyházi vezetők. Megalakul ezenkívül a Minisztertanács Egyházpolitikai Titkársága, Sarkadi Nagy Barna miniszterhelyettes vezetésével. A gyakorlati adminisztrációs ügyeket a Művelődési Minisztériumon belül az egyházi főosztály fogja végezni.
- július 4.** A Püspöki Kar nyilatkozatot adott ki az egyházi és társadalmi élet megújításáról.
- július 8.** A Magyar Nemzetnek adott interjújában Várszegi Asztrik segédpüspök a készülő vallási törvényt fölöslegesnek nevezte. Az Egyházi Hivatal tevékenységét pedig szükségtelennek és haszontalannak mondta.
- július 11.** Paskai László bíboros érsek hivatalos levélben fordult Németh Miklós miniszterelnökhöz, kérve: „a magyar kormány kezdeményezze Mindszenty József perének felülvizsgálatát”. Németh Miklós válaszevélben közölte, hogy Mindszenty perét soron kívül vizsgálják felül.
- július 11.** A Magyar Nemzet Cserháti József püspök cikkét közölte *Lelki újrakezdés és nemzeti egység* címmel.

- július 13.** Glatz Ferenc nyilatkozata szerint az egyházakat nem ellenőrizni, hanem menedzselni és segíteni kell, mindenekelőtt kulturális és karitatív tevékenységükben.
- július 20.** A Magyar Demokrata Fórum soproni szervezete levélben kérte Paskai László bíborost, hogy kezdeményezze Mindszenty József hamvainak hazahozatalát.
- július 25.** Az újjáeledt magyar ferences mariánus rendtartomány Szendi József megyéspüspöktől átvette a sümegi kegytemplom gondozását.
- július 29.** Billy Graham amerikai prédikátor a Népstadionban igehirdetést tartott, melyen többek között Szűrös Mátyás és Paskai László is megjelent.
- augusztus 8.** Új Misszió címmel Miskolcon új katolikus folyóirat jelent meg.
- augusztus 9.** A miskolci börtön parancsnokával egyházi vezetők megbeszélést folytattak a börtönben meginduló lelkipásztori szolgálatról.
- augusztus 18.** A pálos rend újra megkezdte működését hazánkban, és átvette a Gellért hegyi sziklakápolna gondozását.
- augusztus 18.** Megjelent a Jel, a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének lapja.
- augusztus 20.** A Szent István napi ünnepi szentmise után Paskai László bíboros, prímás vezetésével 42 év után először tartották meg ismét a hagyományos Szent Jobb körmenetet a Bazilika körül.
- augusztus 28.** Az Elnöki Tanács törvényerejű rendeletet hozott a szerzetesrendek működéséről (17/1989. M. K. aug. 30.), biztosítva a jogot működésükhöz.
- augusztus 30.** Elhunyt dr. Kacziba József püspök, az AC országos igazgatója.
- szeptember 3.** Az újra megnyílt Fasori Evangélikus Gimnáziumban tanévnyitó ünnepségen Glatz Ferenc művelődési miniszter mondott beszédet.
- szeptember 7.** A Népszabadságnak adott interjújában Sarkadi Nagy Barna miniszterhelyettes nyomatékosan leszögezte, hogy az újonnan megalakult Egyházpolitikai Titkárság nem menti át az ÁEH régi struktúráját.
- szeptember 7.** Nyers Rezső a Parlamentben kötetlen eszmecsere-t folytatott a magyarországi egyházak vezető személyiségeivel.
- szeptember 10.** A jezsuiták működésének újrakezdése alkalmából Paskai László bíboros szentmisét mutatott be a budapesti Jézus Szíve templomban.
- szeptember 15.** Németh Miklós miniszterelnök szept. 5-i keltezésű levéllel fordult Agostino Casaroli bíboros államtitkárhoz, az 1964. évi részleges megállapodás 25. évfordulóján. Kinyilvánította a kormány szándékát, hogy hivatalos tárgyalások kezdődjenek a Magyar Népköztársaság és a Vatikán állam között a diplomáciai kapcsolatok rendezéséről.
- szeptember 15.** Németh Miklós miniszterelnök a Parlamentben fogadta a Püspöki Kar állandó tanácsának elnökét és tagjait.
- szeptember 18–20.** Az MKPK őszi ülésén megtárgyalták a pápalátogatás előkészületeit.
- szeptember 20.** Az irgalmasrend, az egyetlen férfi betegápoló rend, bejelentette, hogy újra megkezdte működését pécsi rendházukban.
- szeptember 21–október 18.** Paskai László bíboros, prímás elindult az Egyesült Államokba, lelkipásztori látogatásra.
- szeptember 22.** A Minisztertanács ülésén tárgyalt a rehabilitációkról, köztük Mindszenty József és társai, valamint Grósz József és társai elleni büntető eljárásokról. A vizsgálat még nem zárult le, de az már most megállapítható, hogy e perekben a büntetések aránytalanul súlyosak voltak.
- október 1.** Megkezdte működését a katolikus telefonos lelkiségély szolgálat.
- október 2.** Agostino Casaroli bíboros, államtitkár nyilatkozatot adott az MTI-nek Mindszenty bíborosról és a magyar–vatikáni diplomáciai kapcsolatokról.

- október 6.** Az Élet és Tudomány közölte Glatz Ferenc művelődési miniszter júliusi ténnyelnyilatkozatát egyházpolitikai koncepciójáról. „A szovjet szisztémából eredően egészen napjainkig államilag ellenőrizték az egyházakat, és lebecsülték az egyházak közművelődési funkcióit, ezzel tulajdonképpen kidobtuk őket a társadalomból.”
- október 10.** Az országgyűlés ifjúsági és sportbizottsága javasolta, hogy garantálják az oktatási intézményekben az ideológiamentes nevelést.
- október 10.** Glatz Ferenc művelődési miniszter katolikus főpapokkal folytatott megbeszélést, elsősorban a volt egyházi tulajdonban lévő épületek visszaadásáról és az újjászerveződő szerzetesrendek működéséről.
- október 28.** Cserháti József pécsi megyéspüspök és Bánk József ny. érsek püspök hálaadó szentmisét mutatott be püspökké szentelésének 25. évfordulóján.
- november 3.** II. János Pál pápa elfogadta Cserháti József püspök nyugdíjazási kérelmét, Mayer Mihály pécsi segédpüspököt megyéspüspökké, Katona István szeged-rókusai plébánost pedig váci segédpüspökké nevezte ki.
- november 4.** Torontóban püspökké szentelték Miklósházy Attila jezsuitát, akit II. János Pál pápa a külföldön élő magyarok püspökévé nevezett ki.
- október 18.** Casaroli bíboros, államtitkár levélben válaszolt Németh Miklós miniszterelnöknek a Szentatya nevében, és örömmel üdvözölte a magyar kormány készségét a diplomáciai kapcsolatok helyreállítására.
- október 20.** Dékány Vilmos segédpüspök fölszentelte azt az emléktáblát, amelyet Mindszenty József bíboros tiszteletére az amerikai nagykövetség falán helyeztek el.
- október 25.** A Vatikáni Rádióknak Rómában adott nyilatkozatában Dankó László kalocsai érsek bejelentette, hogy az Opus Pacis megszűnt.
- november 19.** Az Országos Lelkipásztori Intézet igazgatója, Brückner Ákos, és főtitkára, Blanckenstein Miklós az Új Embernek adott nyilatkozatában beszámolt a szeptemberben megindult munkáról és az intézet terveiről.
- november 20.** Paskai László bíboros, prímás érsek közönete nyilvánítása mellett fölmentette az Opus Pacis és az Országos Békatanács Katolikus Bizottsága tisztségviselőit, Szabó Géza igazgatót és Bíró Imre főtitkárt. Dankó László kalocsai érsek az Új Embernek adott nyilatkozatában kommentálta az intézkedés hátterét.
- november 20.** A Magyar Katolikus Püspöki Kar rendkívüli értekezletet tartott a magyar egyházi intézmények megújításáról, ezen belül a püspökkari titkárság és az Actio Catholica újjászervezéséről.
- november 22.** A Magyar Püspöki Kar Egyháztörténelmi Bizottsága levélben fordult Paskai László bíboroshoz, kérve Márton Áron boldoggá avatási eljárásának megindítását.
- november 23.** Az országgyűlés ülészakán Békesi László pénzügyminiszter felszólalásában elmondta, hogy „az állami feladatokat ellátó szervezetek, akár egyházakról, akár társadalmi szervezetekről vagy magánvállalkozásokról is legyen szó, oktatási, egészségügyi és szociális feladatok ellátása esetén a költségvetésből ugyanannyi állami támogatást kapnak, mint az állami intézmények”.
- december 9.** A váci székesegyházban püspökké szentelték Katona Istvánt, az egyházmegye új segédpüspökét.
- december 16.** A pécsi székesegyházban ünnepélyesen beiktatták Mayer Mihályt, az egyházmegye új püspökét.